

Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel 2019-2026

Goed cultuuronderwijs is onze
gezamenlijke verantwoordelijkheid

Hoogleraar Neuropsychologie Erik Scherder,
lid comité van aanbeveling:

"Neuronen die vuren, zoeken hun burens!
Je moet zenuwcellen in jonge breinen lekker
hard laten werken! Gebieden in het brein
activeren, waardoor er nieuwe verbindingen
ontstaan. Dat doe je door een rijk en
gevarieerd programma aan kunst en cultuur
aan te bieden. Cultuuronderwijs is van vitaal
belang voor de hersenontwikkeling en draagt
in die eerste belangrijke levensfase zelfs bij
aan het voorkomen van hersenziekten op
latere leeftijd."

Waarom Cultuuronderwijs?

Cultuur is een belangrijk onderdeel van ons bestaan. Het is onmisbaar voor betekenis- en zingeving en sociale samenhang. Cultuur geeft mensen de mogelijkheid zich te laten zien en horen. Het laat zien wie we zijn en waar we vandaan komen. Cultuur draagt bij aan de economie en aan een aantrekkelijke woon- en werkomgeving.

Onderwijs vormt. Het zorgt voor de persoonlijke ontwikkeling van kinderen; op school doen zij kennis en vaardigheden op die ze later in de maatschappij nodig hebben en leren zij hoe ze die kennis en vaardigheden zelf moeten bijhouden. De ontwikkeling van creativiteit en van historisch besef is hiervan een belangrijk onderdeel.

Cultuuronderwijs helpt bij de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Het leert hen hun creatieve vaardigheden te ontwikkelen en het geeft kennis mee over kunst en erfgoed. Het stimuleert kinderen om te reflecteren op hun omgeving en op hun eigen gedrag. Het draagt bij aan de ontwikkeling van de 21e eeuwse vaardigheden.

Cultuuronderwijs geeft plezier, zorgt ervoor dat alle kinderen in aanraking komen met cultuur en dat zij zich kunnen uiten. Het leert kinderen kennismaken met zichzelf en met hun wortels. Het draagt bij aan aardiger, vaardiger, gelukkiger en verdraagzamere mensen. Cultuuronderwijs leert de waarden van de eigen cultuur en die van anderen kennen en delen in plaats van te polariseren. Het haalt onvermoede talenten naar boven en helpt deze verder te ontwikkelen.

Cultuuronderwijs is door de brede vormingsaspecten van betekenis voor het goed leren lezen, schrijven en rekenen.

Dit alles is goed voor de individuele ontplooiing van de leerling, maar ook voor de samenleving als geheel. De persoonlijke ontwikkeling en brede toerusting voor deelname aan de maatschappij zijn belangrijke bouwstenen voor een solide samenleving.

Waarom Bestuurlijk Kader?

Met dit Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel willen we ambitie uitstralen! Laten zien dat cultuuronderwijs het groeiende gouden randje is van onze provincie. Dat betrokken partijen elkaar inspireren en enthousiasmeren door een breed gedragen visie op cultuuronderwijs en de bewuste dialoog die wij hierover in Overijssel blijvend met elkaar aangaan. We willen stimuleren dat we de sterke punten en goede voorbeelden van Overijssel toegankelijk en toepasbaar maken voor alle betrokken partijen bij cultuuronderwijs. Door de betere samenwerking die dit Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel voorstaat, brengen we nog meer efficiency in de netwerken, processen en middelen rondom cultuuronderwijs. We streven gezamenlijk naar meer zekerheid over middelen en minder regellast. Met het grotere doel om zoveel mogelijk geld daadwerkelijk aan de kinderen te besteden en meer blijvende impact te hebben.

Met dit Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel willen we ad hoc programmering en politieke afhankelijkheid voorkomen en komen tot meer structurele afspraken en inbedding van cultuuronderwijs in provinciaal en lokaal beleid voor een termijn van acht jaar. Dit kader vormt de paraplu waaronder schoolbesturen en hun scholen, culturele instellingen en gemeenten lokale overeenkomsten kunnen sluiten, te beginnen in het primair onderwijs.

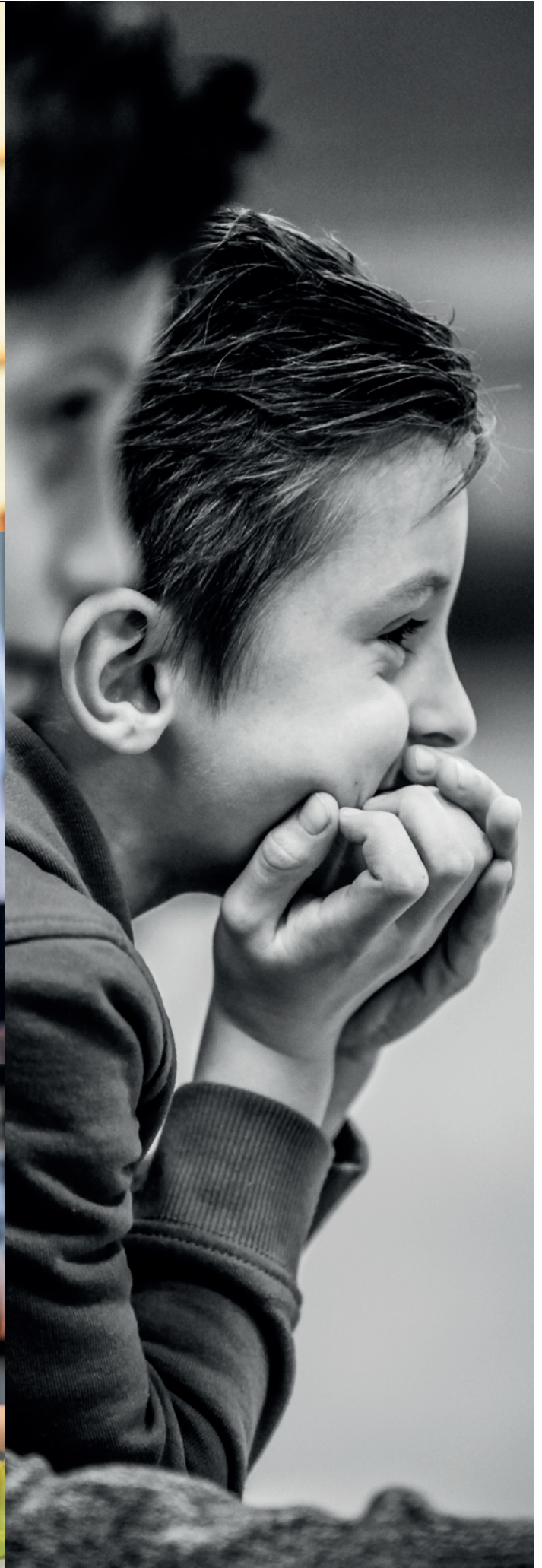
Visie op cultuuronderwijs in Overijssel

De partners van dit Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel, streven ernaar dat de leeromgeving van alle Overijsselse kinderen in het primair onderwijs en speciaal onderwijs verder wordt verrijkt, waarin zij kunnen bouwen aan kennis, vaardigheden en houdingen die specifiek betrekking hebben op cultuuronderwijs. Cultuuronderwijs is een belangrijk onderdeel van het curriculum en helpt kinderen zich te ontwikkelen.

Overwegende dat...

- partijen zich optimaal inspannen om de afspraken na te komen, onder voorbehoud van het publiekrechtelijk besluitvormingsproces;
- partijen die het Landelijk Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel 2013-2023 hebben ondertekend, zich committeren aan bestaande afspraken zoals in dat kader zijn opgenomen;
- de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan cultuuronderwijs voor de komende jaren grote prioriteit toekent; het beleid voor cultuuronderwijs duurzaam wil versterken en goede samenwerking daarin tussen partners essentieel noemt;
- ondertekening van dit Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel niet in rechte afdwingbaar is, maar ook niet vrijblijvend. Partners kunnen elkaar aanspreken op gemaakte afspraken;
- partners met elkaar in overleg treden indien er wijzigingen in hun beleid op het gebied van cultuuronderwijs optreden;
- met het ondertekenen, partners vertrouwen uitspreken in de ambities zoals opgenomen in dit Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel 2019-2026.

Spreken partijen af:

Inhoudelijke afspraken 2019-2026

Scholen

1. Scholen dragen via hun onderwijsvisie de waarde, het belang en de betekenis van cultuuronderwijs uit naar onder andere kinderen en hun ouders;
2. Scholen zorgen ervoor dat leerkrachten zich bewust worden van het belang van cultuuronderwijs en reiken, voor zover dat in hun vermogen ligt, de tijd, ruimte en budget aan die nodig zijn om cultuuronderwijs binnen hun scholen vorm te geven;
3. Het adequaat stimuleren, verzorgen en bewaken van het culturaanbod in de scholen is een expliciete verantwoordelijkheid van scholen. Scholen zorgen ervoor dat dit cultuurbeleid zo veel mogelijk wordt uitgevoerd door cultuurinstellingen. De interne cultuur coördinator (ICC) is daarbij een belangrijke spil als het gaat om vormgeving en inhoud van cultuuronderwijs en het bij elkaar brengen van vraag- en aanbod;
4. Scholen zorgen ervoor dat de deskundigheid van groepsleerkrachten op het terrein van cultuuronderwijs verder wordt verbeterd, zodat deze nog meer in staat zijn om kunst- en cultuurvakken in de basis te onderwijzen, waardoor kinderen zich ook op gebied van kunst en cultuur talentgericht ontwikkelen;
5. Verdieping wordt zo veel mogelijk verzorgd door vakdocenten of leerkrachten die in één of meer kunst- of cultuurvakken gespecialiseerd zijn;
6. Scholen maken de geldstromen voor cultuuronderwijs inzichtelijk en oormerken zo nodig de middelen voor cultuuronderwijs;
7. Scholen bevorderen de totstandkoming van lokale convenanten op het gebied cultuuronderwijs.

Gemeenten

1. Gemeenten dragen in hun beleid, de waarde en het belang en de betekenis van cultuuronderwijs uit;
2. Gemeenten spannen zich in om tijd, budget en faciliteiten beschikbaar te stellen voor cultuuronderwijs (daarbij kun je denken aan een combinatiefunctionaris cultuur, vergaderfaciliteiten, inzet van de gemeentelijke beleidsadviseur, betrokkenheid bij het lokale netwerk);
3. Gemeenten zorgen ervoor dat cultuuronderwijs onderdeel is van het LEA of ander relevant overleg;

4. Gemeenten stimuleren een verbinding tussen binnen – en buitenschoolse cultuuractiviteiten, zodat wat in de school gebeurt op cultuurgebied na schooltijd eventueel kan worden voortgezet. Kinderen ervaren een cultuurrijke omgeving;
5. Gemeenten maken, waar mogelijk, toetsbare afspraken met culturele organisaties die van hen subsidie ontvangen, over hun inzet op het gebied van cultuuronderwijs;
6. Gemeenten werken mee aan de totstandkoming van lokale convenanten cultuuronderwijs in hun gemeente waarin heldere afspraken staan over inhoud, tijd en budget voor cultuuronderwijs.

Provincie Overijssel

1. Provincie draagt in het cultuurbeleid de waarde, het belang en de betekenis van cultuuronderwijs uit;
2. Provincie is bereid om tijd en middelen beschikbaar te stellen voor cultuuronderwijs;
3. Provincie spant zich in om faciliteiten beschikbaar te stellen die nodig zijn voor een goede organisatie van cultuuronderwijs. (*Daarbij kun je denken aan een uitvoeringsorganisatie, inzet van de beleidsadviseur, inzet van communicatie, opleidingsbudget ICC 'ers, matching landelijke regelingen);
4. Provincie maakt, waar mogelijk, afspraken met culturele organisaties die provinciale subsidie ontvangen, over hun inzet op het gebied van cultuuronderwijs en geeft deze afspraken te kennen aan relevante betrokken partijen;
5. Provincie doet onderzoek naar de ontwikkelingen binnen het cultuuronderwijs in Overijssel in de periode 2019-2026, waarin de effecten/impact van cultuuronderwijs in Overijssel centraal staan;
6. Provincie stimuleert het traject/proces om te komen tot lokale convenanten cultuuronderwijs tussen schoolbesturen, scholen, gemeenten, culturele instellingen, bedrijven en overige partners;
7. Provincie faciliteert een vertegenwoordiging van verschillende stakeholders in een stuurgroep / klankbordgroep (*kinderen, ouders, culturele organisaties, ICC 'ers, leden comité van aanbeveling Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel om mee te denken over de uitvoering van het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel en om de dialoog over cultuuronderwijs in Overijssel levend te houden);
8. De naleving van de gemaakte afspraken zal worden gemonitord. Op initiatief van provincie Overijssel zal er tweejaarlijks een evaluatie van de doorwerking van het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel plaatsvinden.

Provincie

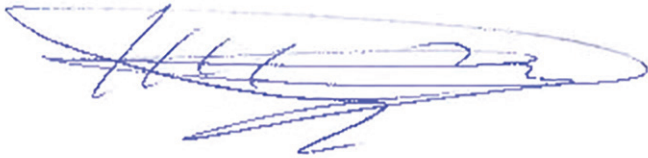
Provincie Overijssel, vertegenwoordigd
door gedeputeerde W.H. Maij

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Gemeenten

**Gemeente Borne, vertegenwoordigd
door wethouder H.W. Mulder**

(Onder voorbehoud van besluitvorming op 5 maart)

**Gemeente Hof van Twente, vertegenwoordigd
door wethouder H. Scholten**

**Gemeente Dalfsen, vertegenwoordigd
door wethouder J.W. Uitslag**

**Gemeente Kampen, vertegenwoordigd
door wethouder I. van der Sloot**

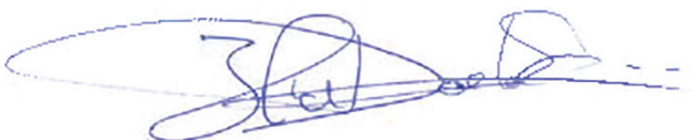
**Gemeente Hardenberg, vertegenwoordigd
door wethouder B.M. Luiten**

**Gemeente Losser, vertegenwoordigd
door wethouder H. Nijhuis**

**Gemeente Hellendoorn, vertegenwoordigd
door wethouder A. van den Dolder**

Gemeente Oldenzaal, vertegenwoordigd
door wethouder A. Renkema

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'A. Renkema', written over a horizontal line.

Gemeente Raalte, vertegenwoordigd
door wethouder F. Niens

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F. Niens', written over a horizontal line.

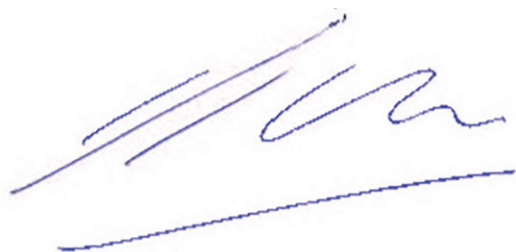
Gemeente Olst-Wijhe, vertegenwoordigd
door wethouder A.G.J. Bosch

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'A.G.J. Bosch', written over a horizontal line.

Gemeente Rijssen - Holten, vertegenwoordigd
door wethouder B. Beens

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'B. Beens', written over a horizontal line.

Gemeente Ommen, vertegenwoordigd
door burgemeester J.M. Vroomen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J.M. Vroomen', written over a horizontal line.

Gemeente Staphorst, vertegenwoordigd
door wethouder L. Mulder

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'L. Mulder', written over a horizontal line.

**Gemeente Steenwijkerland, vertegenwoordigd
door wethouder T. Jongman-Smit**

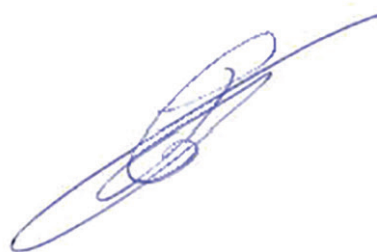
**Gemeente Wierden, vertegenwoordigd
door wethouder R. Kortenhoeven**

**Gemeente Tubbergen, vertegenwoordigd
door wethouder U. Bekhuis-Groothuis**

**Gemeente Zwartewaterland,
vertegenwoordigd door wethouder G. Knol**

**Gemeente Twenterand, vertegenwoordigd
door wethouder R. Koster**

**Gemeente Zwolle, vertegenwoordigd
door wethouder H.M.M. Schuttenbeld**

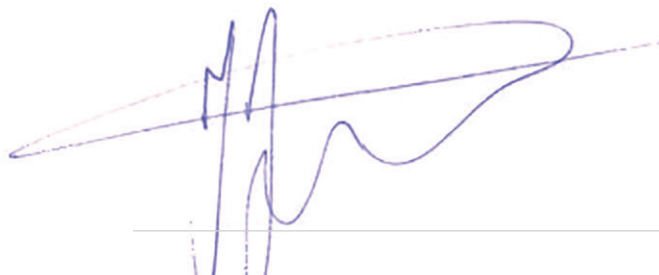

Schoolbesturen

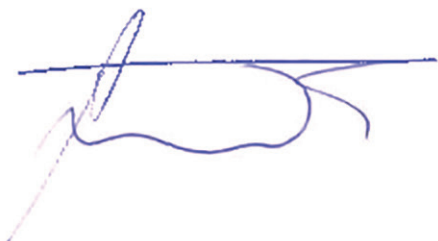
Basisschool De Fontein te Lutten,
vertegenwoordigd door schoolbestuurder
J. Rouwenhorst

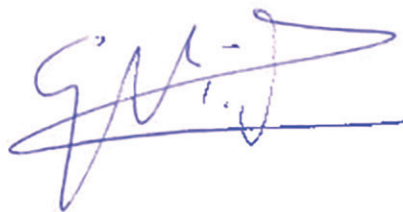
Jenaplein school Zwolle, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder I. van Hal

Basisschool De Wegwijzer te Schuinesloot,
vertegenwoordigd door schoolbestuurder L. Tuin

Nutsschool Oldenzaal, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder G. Koedijk

Christelijke basisschool Windesheim,
vertegenwoordigd door schoolbestuurder J. Bosma

Onderwijsstichting Arcade, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder A. van Heijningen

Christelijke Nationale School te Staphorst,
vertegenwoordigd door schoolbestuurder A. Dijk

Schoolvereniging IRIS, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder G. Wolters

**Stichting Accrete, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder J.A. Spanjer**

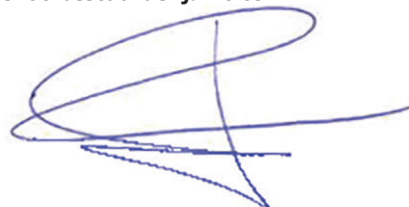
**Stichting Brigantijn, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder F.M.M. Konings**

**Stichting Aquila, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder O. Wiersma**

**Stichting Christelijk Onderwijs Twenterand e.o.
(SCO Twenterand), vertegenwoordigd door
schoolbestuurder J. Wolterink**

**Stichting Attendiz, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder P. Overakker**

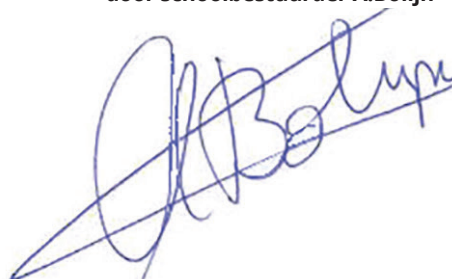
**Stichting CHRONO, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder H. Brink**

**Stichting Aves, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder L. Breukel**

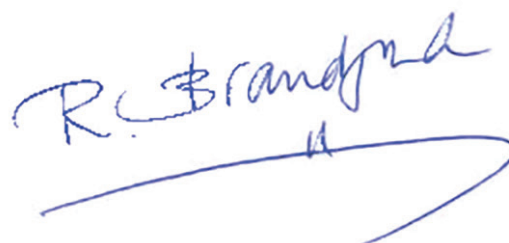
**Stichting De Mare, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder A. Bolijn**

Stichting Floreant, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder J. Wind

Stichting Keender, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder R. Brandsma

Stichting Ieder Kind telt, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder H. Slabbekoorn

Stichting Op Kop, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder A. Boon

Stichting Katholiek Onderwijs Losser en Overdinkel
(SKOLO), vertegenwoordigd door schoolbestuurder
R. Everink

Stichting Openbaar Onderwijs Kampen,
vertegenwoordigd door schoolbestuurder
R. Meulenbroek

Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (SKOT),
vertegenwoordigd door
schoolbestuurder R. Benneker

Stichting Openbaar Primair Onderwijs
Hof van Twente, vertegenwoordigd door
schoolbestuurder J. Kok

**Stichting Primair Christelijk Onderwijs
Nieuwleusen (PCO-N), vertegenwoordigd
door schoolbestuurder O. Wiersma**

**Vereniging Florion, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder G.J. Laarman**

**Stichting Promes, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder W. van Selling**

**Vereniging tot Stichting en Instandhouding van
Hervormde Scholen op Gereformeerde Grondslag,
vertegenwoordigd door schoolbestuurder H. Engels**

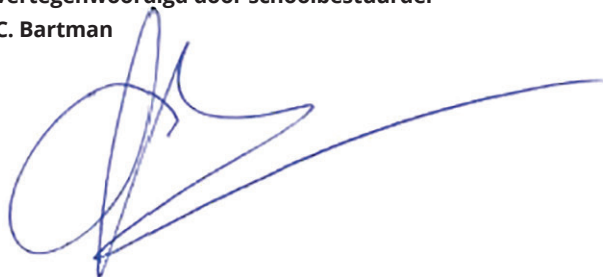
**Stichting ROOS Twente, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder B. van Leeuwen**

**Vereniging tot Stichting en Instandhouding van
Scholen met de Bijbel in Staphorst, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder D.J. Koppelman**

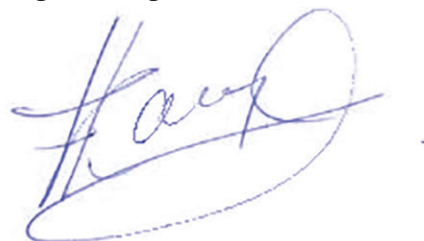
**Tubbergse Onderwijs Federatie (TOF),
vertegenwoordigd door schoolbestuurder
C. Bartman**

**Vereniging Verion, vertegenwoordigd
door schoolbestuurder W. van Ginkel**

**Vereniging voor Protestants Christelijk
Primair Onderwijs te Rijssen (PCPO Rijssen),
vertegenwoordigd door schoolbestuurder F. Nawijn**

**Vereniging voor Gereformeerd Primair
Onderwijs in Oostnederland (VGPO de Oosthoek),
vertegenwoordigd door schoolbestuurder
H. Lamberink**